

ZAKŁAD APARATÓW MATEMATYCZNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

WARSZAWA, UL. KOSZYKOWA 79. TELEFON 8-62-01.2: 21-50-96

Skrót teleg. ZAMPAN.

Nr. dz 387 / Zmgr / 61

Warszawa, dnia 4 lutego 1961 r,

Dr. Marek Greniewski

w miejscu.

Zakład Aparatów Matematycznych PAN zawiadamia, że w dniach 5-15 września 1961 r. odbędzie się w Jabłonie k/Warszawy Konferencja Robocza z udziałem przedstawicieli krajów socjalistycznych. Tematyką Konferencji będą metody automatycznego programowania, języki uniwersalne oraz metody translacji z języka autokodu na język maszynowy. Tematyka nie obejmuje natomiast zagadnień z metod numerycznych ani też programowania konkretnych problemów w języku maszynowy.

Celem Konferencji jest przegląd dotychczasowych wyników osiągniętych w krajach socjalistycznych, nawiązanie współpracy i wstępna wymiana poglądów na możliwość opracowania wspólnej standaryzacji języków uniwersalnych i specjalizowanych. Szczegółowy program Konferencji zostanie przesłany oddzielnie.

Uczestnicy Konferencji będą mogli korzystać z wyżywienia w Domu Konferencji PAN w Jabłonie. Koszt dziennego wyżywienia w Domu Konferencji wraz z zakwaterowaniem wynosi Zł.120.- dziennie. Koszt pełnego wyżywienia bez zakwaterowania Zł.70.- dziennie. Przejazd z Warszawy do Jabłony i z powrotem będzie uczestnikom Konferencji codziennie zapewniony.

ZAM PAN prosi uprzejmie o pisemne zawiadomienie do dnia 1/III b.r. na adres: Zakład Aparatów Matematycznych PAN, Warszawa, ul. Koszykowa 79, czy zechce Pan uczestniczyć w Konferencji, oraz o nadesłanie wypełnionego załącznika do niniejszego listu, jeśli by Pan zgłosił swe uczestnictwo.

Doc. L. Łukaszewicz

Załącznik

L. Ł

Wrocław, dnia 28 lipca 1959 r.

Instytut Badań Jądrowych
Zakład Matematyki Stosowanej
na Ręce
Prof.dr.Mieczysława Warmusa

W a r s z a w a
Pałac Kultury i Nauki

Dot.: szkolenia pracowników W.Z.E.

Nawiązując do rozmowy przeprowadzonej z Panem Profesorem w dniu 19.VI.br. zwracamy się z prośbą o prowadzenie szkolenia naszych pracowników w zakresie elektronowych maszyn do liczenia.

Wrocławskie Zakłady Elektroniczne zapewniają odpowiednią współpracę oraz zobowiązują się ponosić koszty związane z wynajmem dodatkowych pomieszczeń potrzebnych dla szkolonych pracowników.

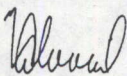
Mamy nadzieję, że program jak też i szkolenie zapewni maksimum wiedzy szkolonym pracownikom, oraz przygotuje ich w wysokim stopniu do samodzielnej pracy w dziedzinie konstrukcji i budowy elektronowych maszyn do liczenia.

Podajemy warunki płatności : N.B.P. I Oddz.Miejski Wrocław, konto Nr.1641-6-27.

Czekujemy pozytywnej odpowiedzi.

Otrzymują :

1. Adresat
2. Instytut Badań Jądrowych, W-wa-Zerań, ul. Świerkowa 2.
3. A.a.

DYREKTOR
(Handwritten signature)
M. Zarkowski

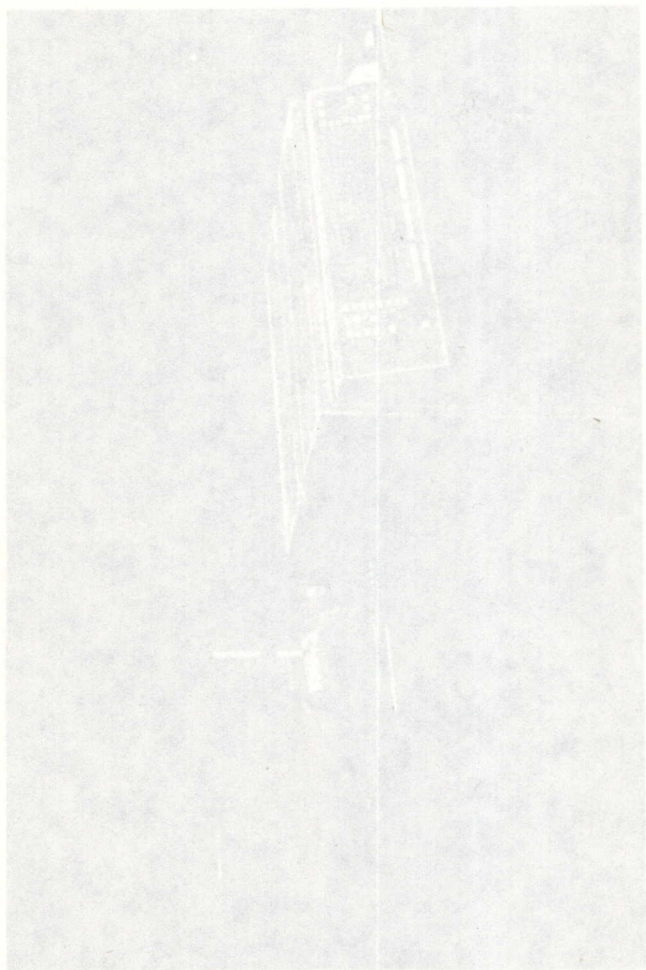

Fig. 10. Maszyna cyfrowa typu 1325

Marek J. Greniewski

Kilka uwag o powołaniu Centrum Obliczeniowego PAN

Centrum Obliczeniowe Pan (poprzednik obecnego Instytutu Podstaw Informatyki PAN) zostało wprowadzicie utworzone z dniem 1 sierpnia 1961 roku, w związku z decyzją zakupu w ZSRR komputera Ural-2, ale w rzeczywistości utworzenie tej placówki rozpoczęło się w marcu 1956 roku. Trudno jest dzisiaj stwierdzić kiedy dyrekcja Instytutu Badań Jądrowych PAN podjęła decyzję o konieczności utworzenia pracowni obliczeniowej, faktem jest natomiast, że z dniem 1 marca 1956 roku został zatrudniony w IBJ PAN z przydziałem do Zakładu Energetyki Jądrowej i zadaniem utworzenia pracowni obliczeniowej. W latach 1956/57 pracownia obliczeniowa zajmowała się głównie rozwijaniem i wykorzystaniem metod graficzno - numerycznych, które w warunkach braku komputerów stworzyły praktyczne możliwości wykonania złożonych obliczeń dotyczących reaktorów energetycznych.

Począwszy od stycznia 1958 roku Instytut Badań Jądrowych PAN rozpoczął finansowanie wspólnie z Politechniką Warszawską - prac konstrukcyjnych prowadzonych pod kierunkiem docenta Romualda Marczyńskiego nad komputerem EMAL-2 (w ramach Katedry kierowanej przez prof. Szumilina). W początkach 1958 roku pracownia obliczeniowa Instytutu Badań Jądrowych PAN została przekształcona w Ośrodek Obliczeniowy PAN. W ramach współpracy z doc. R. Marczyńskim, kierowałem przygotowaniem biblioteki podprogramów dla komputera EMAL-2. W wyniku tych prac obok niewielkiej (jak na obecne kryteria) biblioteki podprogramów powstał prosty system programowania wykorzystujący technikę adresowania symbolicznego danych i modułów programów (patrz "Wstęp do programowania i modelowania cyfrowego", PAN Warszawa, 1961).

W 1959 roku Ośrodek Obliczeniowy IBJ przekształcony został w Zakład Matematyki Stosowanej Instytutu Badań Jądrowych PAN, którego kierownikiem został prof. Mieczysław Warmus. Pracownikami Zakładu Matematyki Stosowanej IBJ zostali wówczas między innymi: doc. Romuald Marczyński i mgr Zenon Szoda (prof. R. Marczyński nadal pracuje w Instytucie Podstaw Informatyki PAN, natomiast doc. dr hab. Z. Szoda jest obecnie dyrektorem generalnym PAN).

W drugiej połowie 1959 roku, na zlecenie Wrocławskich Zakładów Elektronicznych (późniejsze ELWRO), Zakład Matematyki Stosowanej IBJ przeprowadził wielomiesięczne szkolenie grupy kilkunastu pracowników WZE (inżynierów i matematyków) w zakresie podstaw informatyki - celem przygotowania ich (jak to formuluje zlecenie) do samodzielnej pracy w dziedzinie konstrukcji i budowy komputerów. Wśród grupy szkolonych wyróżnił się między innymi mgr Kamburelis, późniejszy lider zespołu opracowującego logikę kolejnych komputerów opracowywanych, a następnie produkowanych przez ELWRO (Odra 1204, Odra 1304, Odra 1305, Odra 1325).

Jak już zostało powiedziane, z dniem 1 stycznia 1961 roku, powstało Centrum Obliczeniowe PAN - zakład w Polskiej Akademii Nauk. Z dniem 1 września 1961 roku wszyscy pracownicy Zakładu Matematyki Stosowanej IBJ zostali przeniesieni służbowo do nowo utworzonego Centrum Obliczeniowego PAN.

We wrześniu 1961 roku Zakład Aparatów Matematycznych PAN zorganizował konferencję poświęconą metodom automatycznego programowania oraz metodom translacji z języka autokod na wewnętrzny kod komputera. Dodatkowym celem konferencji było dążenie do integracji szybko rozrastającego się środowiska polskich informatyków. Na konferencji tej referowałem w imieniu COPAN system programowania symbolicznego dla komputera EMAL-2.

W maju 1962 roku został przekazany do eksploatacji zakupiony w ZSRR komputer Ural-2. W kilka tygodni później zakończone zostały prowadzone od 1961 roku - prace nad prostym systemem programowania symbolicznego KLIPA dla komputera Ural-2. Zyskane wyniki były referowane na dorocznej konferencji ACM Syracuse, N. Y. (USA) 1961, a następnie opublikowane w Journal of ACM.

W latach 1961 - 1962 nastąpił gwałtowny wzrost liczbowy zatrudnienia w COPAN. W tym okresie podjęło pracę szereg ówczesnych młodych absolwentów wyższych uczelni, którzy w dalszym okresie przyczynili się niewątpliwie do ukształtowania późniejszego profilu Centrum Obliczeniowego PAN, a następnie Instytutu Podstaw Informatyki PAN. Przykładowo spośród wzmiankowanych przyjętych w tym okresie do pracy w COPAN, wymienię nazwiska dwóch obecnych pracowników IPI PAN prof. dr hab. Mirosława Dąbrowskiego i dr. Józefa Marońskiego.

Warszawa, październik 1988 roku.